

Kapitoly z etnomuzikologie II

Hudebně-etnografická monografie v současné etnomuzikologii

středa 12:30 – 14:05, č. 405

kontakt: vit.zdralek@ff.cuni.cz

Anotace

V druhé části semináře „Kapitoly z etnomuzikologie“ se podrobněji zaměříme na výsledek etnomuzikologovi práce: hudebně-etnografickou monografií, která je nejobvyklejším a často přímo vyžadovaným výstupem výzkumného projektu. Na příkladu třech prací (viz *Základní literatura, monografie*) si ukážeme různé způsoby teoretického uchopení konkrétního etnografického materiálu a výzkumné zkušenosti. Pro lepší pochopení teoretických východisek jejich autorů si probírané monografie konfrontujeme a doplníme obecnějšími texty zejména z oblasti kulturní antropologie (viz *Základní literatura, teoretické texty*). V duchu tzv. smyslové antropologie a smyslového bádání (sensuous anthropology, sensuous scholarship), k nimž se všechny tři práce vztahují, se seznámíme s některými argumenty kritiky vizuality a textuality jako hluboce eurocentrickou a koloniální praxí při zkoumání „jiného“. Místo toho si představíme koncept vícesmyslového výzkumu kultury. Cíl kurzu tedy spočívá na jedné straně v seznámení se s hudebně-etnografickou monografií jako klasickým akademickým literárním žánrem, na druhé straně – zproblematizováním některých teoretických východisek etnomuzikologického výzkumu – v zpochybnění žánru etnomuzikologické monografie jako takové.

Annotation

In the second part of „Topics in Ethnomusicology“ we are going to focus on the result of an ethnomusicologist’s work: music-ethnographic monograph, which is the most obvious output of any research project undertaken in this field. Dealing with three exemplary monographs (Feld 1982, Hahn 2007 and Friedson 2009, see below) we are going to discuss different ways of theoretical treatment of a particular ethnographic material and an individual research experience. In order to better understand the authors’ theoretical basis we are going to read a couple of general texts usually coming from the field of our sister discipline cultural anthropology (see below). In one way or another all monographs discussed relate to the discourse of the so called sensuous anthropology / scholarship. We are going to discuss some of the contemporary arguments targeting visuality and textuality as inherently eurocentric and colonial practices in the study of “the other”. Instead, we are going to introduce a concept of multi-sensory research of culture. The course’s goal is, on the one hand, to make the students familiar with the ethnomusicological monograph as a classic academic literary genre, however, on the other hand, by problematizing certain theoretical assumptions of the ethnomusicological research we want to question the often taken for granted genre of the ethnomusicological monograph too.

Organizace kurzu

Smysluplné absolvování kurzu vyžaduje pravidelnou domácí přípravu v podobě **čtení předepsaných textů**.

Během letního semestru společně přečteme tři monografie (*Základní literatura, monografie*); každé se budeme věnovat čtyři týdny. Na každou hodinu si přečtete příslušnou část a

připravíte si **referát** (maximálně 20 minut!) o hlavních argumentech, použitých metodách, stylu a struktuře psaní apod. Součástí referátu by měly být konkrétní ukázky z textu. Na první hodině se rozdělíte na dvě skupiny; texty označené A+B si přečtou všichni, texty označené A nebo B si přečte jen příslušná skupina. Můžete se domluvit, kdo kdy bude referovat, přičemž byste se měli přibližně rovnoměrně střídat.

Ze seznamu (*Základní literatura, teoretické texty*) si vyberete dvě libovolné kapitoly, které písemně kriticky interpretujete ve dvou **krátkých eseích** (rozsah jedné eseje 2-3 strany A4, Times New Roman, velikost písma 12, řádkování 1,5, okraje 2,5 cm). První esej odevzdáte v elektronické podobě do **23. 3.** a druhou do **20. 4.** Okomentované eseje vám budou během dvou následujících týdnů vráceny e-mailem k případnému dopracování. Obě opravené eseje je třeba odevzdat nejpozději **18. 5.**

Ústní zkouška bude probíhat formou debaty nad texty diskutovanými během semestru a nad oběma eseji.

Předepsané **texty** budou průběžně vyvěšovány na [web](#) ÚHV FF UK a do [SIS](#). **Tyto soubory jsou určeny výhradně pro studenty zapsané na předmět Kapitoly z etnomuzikologie II, jejich další šíření je přísně zakázáno!** Audiovizuální materiál je (s výjimkou antologie *Bosavi: Rainforest Music from Papua New Guinea*, která je online pouze v ukázkách) dostupný buď na DVD nebo webových stránkách. Základní literatura bude po celou dobu trvání kurzu umístěna na zvláštní polici v **knihovně** ÚHV FF UK.

Podmínky udělení atestace

Pravidelná docházka: maximálně 3 absence za semestr

Referování a aktivní zapojení do diskusí: 30% (pro započítání nutné získat nejméně 15%)

Eseje: 20% + 20% (pro započítání nutné získat nejméně 10% + 10%)

Ústní zkouška: 30% (pro započítání nutné získat nejméně 15%)

Pro úspěšné absolvování kurzu je nutné získat **celkem nejméně 60%**.

Tematický plán semináře

23. února – Smysly ve výzkumu kultury

(Clifford 1986, Erlmann 2004, Fabian 1983, Geertz 1979, Howes 2003, 2005, Turner 1986)

BLOK 1 – Hudební ekologie deštného pralesa

FELD, Steven. 1990 (1982, resp. 1979). *Sound and Sentiment: Birds, Weeping, Poetics, and Song in Kaluli Expression*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press (+ audio antologie [Bosavi: Rainforest Music from Papua New Guinea](#), zvláště CD 3 – Sounds and Songs of Ritual and Ceremony).

autor: http://music.unm.edu/faculty_staff/fac_profiles/feld.htm

Bosavi: <http://www.bosavipeoplesfund.net/>

2. března

- Introduction (A+B)

- The Boy Who Became a *Muni* Bird (A)

- To You They Are Birds, to Me They Are Voices in the Forest (B)

9. března

- Weeping That Moves Women to Song (A)
- The Poetics of Loss and Abandonment (B)

16. března

- Song That Moves Men to Tears (A)
- In the Form of a Bird: Kaluli Aesthetics (B)

23. března

- Postscript, 1989 (A+B)

BLOK 2 – Kultura vtištěná do těla

HAHN, Tomie. 2007. *Sensational Knowledge: Embodying Culture through Japanese Dance*. Middletown: Wesleyan University Press + DVD.

autor: <http://www.arts.rpi.edu/tomie/index.html>

30. března

- Preface (A+B)
- Introduction – Sensual Orientations (A+B)

6. dubna

- Moving Scenes – History and Social Structure (A)
- Unfolding Essence – Energetic Sensibilities and Aesthetics (B)

13. dubna

- Revealing Lessons – Modes of Transmission: visual, tactile, oral/aural, and media (1. část A, 2. část B)

20. dubna

- Transforming Sense – Presence and Orientation (A+B)

BLOK 3 – Jak hluboký je povrch? „Bohové náležejí tomu, co jest.“

FRIEDSON, Steven M. 2009. *Remains of Ritual: Northern Gods in a Southern Land*. Chicago: The University of Chicago Press + www.

autor: <http://music.unt.edu/faculty-and-staff/detail/34>

27. dubna

- Southern Lands (A+B)
- Northern Gods (A+B)
- Brekete Pantheon (A+B)

- Where Divine Horsemen Ride (A+B)

4. května

- Salah! Salah! (A)

- The Poured Gift (B)

11. května

- Deadland (A)

- The Rhythm of the Crossroads (B)

18. května

- Burials (A+B)

- Coda: Opening the Door (A+B)

- Postlude (A+B)

Základní literatura

monografie

FELD, Steven. 1990 (1982, resp. 1979). *Sound and Sentiment: Birds, Weeping, Poetics, and Song in Kaluli Expression*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press (+ audio antologie [Bosavi: Rainforest Music from Papua New Guinea](#), zvláště CD 3 – Sounds and Songs of Ritual and Ceremony)..

FRIEDSON, Steven M. 2009. *Remains of Ritual: Northern Gods in a Southern Land*. Chicago: The University of Chicago Press + [www](#).

HAHN, Tomie. 2007. *Sensational Knowledge: embodying culture through Japanese dance*. Middletown: Wesleyan University Press + DVD.

teoretické texty (kapitoly)

BENJAMIN, Walter. 1979 (1933). Doctrine of the Similar. *New German Critique*, No. 17, Special Walter Benjamin Issue, s. 65-69 (nutné číst dohromady s RABINACH, Anson. 1979. Introduction to Walter Benjamin's "Doctrine of the Similar". *New German Critique*, No. 17, Special Walter Benjamin Issue, s. 60-64).

BUCK-MORSS, Susan. 1992. Aesthetic and Anaesthetic: Walter Benjamin's Artwork Essay Reconsidered. *October*. Vol. 62, s. 3-41.

CLIFFORD, James. 1986. Introduction: Partial Truths, In: *Writing Culture. The Poetics and Politics of Ethnography*. Berkeley a Los Angeles: University of California Press, s 1-26.

ERLMANN, Veit. 2004. But What of the Ethnographic Ear? Anthropology, Sound, and the Senses, In: *Hearing Cultures: Essays on Sound, Listening and Modernity*. Oxford a New York: BERG, s. 1-20 (nebo jiná libovolná esej).

FABIAN, Johannes. 1983. The Other and the Eye: Time and the Rhetoric of Vision, In: *Time and the Other*. New York: Columbia University Press, s. 105-141.

FABIAN, Johannes. 2008. Closing House—A Late Ethnography. *Ethnography as Commentary: Writing from the Virtual Archive*. Durham a London: Duke University Press, s. 1-19.

GEERTZ, Clifford. 1973. [Thick Description: Toward an Interpretive Theory of Culture](#), In: *The Interpretation of Cultures. Selected Essays*. New York: Basic Books, s. 3-30 (česky *Interpretace kultur. Vybrané eseje*. Praha: SLON 2000).

HOWES, David. 2003. Making Sense in Anthropology, In: *Sensual Relations: Engaging the Senses in Culture and Social Theory*. Ann Arbor: University of Michigan Press, s. 3-58.

HOWES, David. 2005. Introduction: Empires of the Senses, In: *Empire of the Senses: The Sensual Culture Reader*. Oxford a New York: BERG, s. 1-17 (nebo jiná libovolná eseje).

SCHECHNER, Richard. 2003. *Performance Theory*. London a New York: Routledge (libovolná eseje).

TURNER, Victor. 1986. [The Anthropology of Performance](#), In: *The Anthropology of Performance*. New York: PAJ Publications.

Další doporučená literatura

BECKER, Judith. 2004. *Deep Listeners: Music, Emotion, and Trancing*. Bloomington: Indiana University Press.

COPLAN, David B. 1994. *In the Times of Cannibals. The Word Music of South Africa's Basotho Migrants*. Chicago: The University of Chicago Press.

FELD, Steven a BASSO, Keith H. (eds.). 1996. *Senses of Place*. Santa Fe: School of American Research Press.

FRIEDSON, Steven M. 1996. *Dancing Prophets: Musical Experience in Tumbuka Healing*. Chicago: The University of Chicago Press.

HESSELINK, Nathan. 2006. *P'ungmul. South Korean Drumming and Dance*. Chicago: The University of Chicago Press.

KEIL, Charles a FELD, Steven. 2005 (1994). *Music Grooves*. Tucson: Fenestra.

MULLER, Carol A. 2000. *Rituals of Fertility and the Sacrifice of Desire: Nazarite Women's Performance in South Africa*. Chicago: The University of Chicago Press.

MYERS, Helen. 1999. *Music of Hindu Trinidad: Songs from the India Diaspora*. Chicago: The University of Chicago Press.

RICE, Timothy 1994. *May It Fill Your Soul: Experiencing Bulgarian Music*. Chicago: The University of Chicago Press.

ROMMEN, Timothy. 2007. *Mek Some Noise: Gospel Music and the Ethics of Style in Trinidad*. Berkeley and Los Angeles: University of California Press.

ROSALDO, Renato. 1993. *Culture and Truth: The Remaking of Social Analysis*. Boston: Beacon Press.

SAID, Edward. 1994 (1979). *Orientalism*. NY: Vintage Books.

SEEGER, Anthony. 2004 (1987). *Why Suyu Sing: A Musical Anthropology of an Amazonian People*. Urbana: University of Illinois Press.

STOLLER, Paul. 1997. *Sensuous Scholarship*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.

TAUSSIG, Michael. 1993. *Mimesis and Alterity: A Particular History of the Senses*. New York a London: Routledge.

VAIL, Leroy a WHITE, Landeg. 1991. *Power and the Praise Poem. Southern African Voices of History*. Charlottesville: University Press of Virginia, London: James Currey.